

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича
Географічний факультет
Кафедра географії України та регіоналістики
Чернівецький відділ Українського географічного товариства

ГЕОГРАФІЯ, КАРТОГРАФІЯ, ГЕОГРАФІЧНА ОСВІТА: історія, методологія, практика

*Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих вчених присвяченій 35-й річниці
Незалежності України, 30-й річниці Конституції України
та сучасним викликам просторового розвитку
й територіального планування*

(м. Чернівці, 15-16 травня 2026 р.)

Чернівці

Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича
2026

УДК: 502+316.3 (477)(08)
Г-35

**Редакційна колегія: Заячук М.Д., Костащук І.І., Заблотовська Н.В.,
Костащук В.І., Костенюк Л.В., Джаман Я.В.**

Географія, картографія, географічна освіта: історія, методологія, практика : Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених присвяченій 35-й річниці Незалежності України, 30-й річниці Конституції України та сучасним викликам просторового розвитку й територіального планування (м.Чернівці, 15-16 травня 2026 р.). Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2026. 128 с.
ISBN 978-617-8711-30-6

У збірнику представлено матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів, аспірантів та молодих вчених присвяченій 35-й річниці Незалежності України, 30-й річниці Конституції України та сучасним викликам просторового розвитку й територіального планування, де розкрито результати дослідження молодих вчених у напрямку актуальних питань сучасної географічної науки.

Тексти представлено у авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст доповідей, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен, дат та інших відомостей.

УДК: 502+316.3 (477)(08)

ISBN 978-617-8711-30-6

© Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, 2026
© Колектив авторів, 2026

ЗМІСТ

БАЛИНСЬКИЙ Миколай

«ВПЛИВ ПЛОЩІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД НА ЇХ ФІНАНСОВУ СПРОМОЖНІСТЬ
(НА ПРИКЛАДІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)».....6

БЕЗСМЕРТНА Поліна

«УКРАЇНСЬКІ ВИМУШЕНІ ЕМІГРАНТИ: НАСЛІДКИ ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ»9

БЕЗУГЛИЙ Віталій, ПОЛТАВЕЦЬ Кароліна

«ОСОБЛИВОСТІ ВПРОВАДЖЕННЯ КОНЦЕПЦІЇ SLOW FOOD У ГАСТРОНОМІЧНОМУ
ТУРИЗМІ ЄВРОПИ: МОЖЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ В УКРАЇНІ» 11

БІЗЮРА Олександра, СМИК Оксана

«ДИНАМІКА РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ У ДОВОЄННИЙ
ТА ВОЄННИЙ ПЕРІОДИ» 16

БІЛОКУЧМА Ольга

«ПРОСТОРОВА ДИФЕРЕНЦІАЦІЯ ПРИРОДНИХ УМОВ - ОСНОВА ФУНКЦІОНАЛЬНОГО
ЗОНУВАННЯ БРУСНИЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ»..... 19

БУКАТКА Валерія, ДОРОШКЕВИЧ Сергій

«НЕПИЛКОВІ ПАЛІНОМОРФИ ЯК ІНСТРУМЕНТ
ПАЛЕОЕКОЛОГІЧНИХ РЕКОНСТРУКЦІЙ»..... 22

ВАСИЛЬЧАК Валентин

«УНІКАЛЬНІСТЬ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ
ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ІНОЗЕМНОГО ТУРИЗМУ»..... 28

ВИГРАНЕНКО Іван

«МІСТО НА ВІДСТАНІ КРОКУ: КОНЦЕПЦІЯ 15-ХВИЛИННОЇ ДОСТУПНОСТІ»..... 30

ВОРОНЕЖСЬКА Юлія

«ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КЕЛЬМЕНЕЦЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ» 33

ГАБЕЛОК Олександр

«ПРОСТОРОВИЙ АНАЛІЗ ДОСТУПНОСТІ ЗАКЛАДІВ ПЕРВИННОЇ МЕДИЧНОЇ
ДОПОМОГИ У ЧЕРНІВЕЦЬКІЙ ОБЛАСТІ» 35

ГАЛЬЧУК Сергій

«ГІДРОЛОГІЧНИЙ РЕЖИМ РІЧКИ ПУТИЛА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ
МАЛОЇ ГІДРОЕНЕРГЕТИКИ»..... 38

ГУСЄВА Наталія, БОДНАРЮК Олександр

«ПРИВАТНІ ГРОШОВІ ПЕРЕКАЗИ ТРУДОВИХ МІГРАНТІВ В УКРАЇНУ:
ТЕНДЕНЦІЇ ТА СТРУКТУРНІ ЗМІНИ»..... 40

ДАНІЛОВА Ольга, КОСТЕЧКО Андрій

«ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ МЕРЕЖІ РЕКРЕАЦІЙНИХ ПУНКТІВ ЛІСОВИХ
ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ»..... 47

ДЕНИСИК Богдан

«МОЗАІЧНІСТЬ ЛАНДШАФТУ БАСЕЙНУ ПІВДЕННОГО БУГУ» 50

ДЖАМАН Ярослав

«НАЦІОНАЛЬНА СТРУКТУРА НАСЕЛЕННЯ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В РОЗРІЗІ
ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД НОВОГО АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПОДІЛУ».... 52

СИЗЕНКО Олег	
«ЧАРІВНА ПАЛИЧКА ДЛЯ ГІС: ВІД КОЛІРНОГО ДОПУСКУ ДО ІНТЕРАКТИВНОЇ ШІ-СЕГМЕНТАЦІЇ»	97
СИРОВЕЦЬ Сергій	
«СУЧАСНА КАРТОГРАФІЯ ТА ГІС-ТЕХНОЛОГІЇ В ТУРИЗМІ»	101
СТАРІКОВА Софія	
«КОТЕДЖНІ МІСТЧЕКА ЯК НОВА ФОРМА ПОСЕЛЕНЬ В УКРАЇНІ»	103
ТАРНОВЕЦЬКИЙ Вадим	
«БАСЕЙНОВИЙ ПРИНЦИП УПРАВЛІННЯ МАЛИМИ РІЧКАМИ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА УКРАЇНИ»	105
УКРАЇНЕЦЬ Ангеліна, СМІК Оксана	
«ГОТЕЛЬНА ІНДУСТРІЯ КІПРУ: СТРУКТУРА, ПРОВІДНІ КОМПЛЕКСИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ»	109
ЧЕРНУШЕНКО Домініка, ШАЛАВІНСЬКИЙ Ярослав	
«МОДЕРНІЗАЦІЯ «СПАЛЬНИХ РАЙОНІВ» МІСТА КИЄВА: КОНЦЕПЦІЯ «БЕЗШОВНОГО ПРОСТОРУ»»	113
<u>ЧЕРНЮХ Андрій</u>	
«КОНФЛІКТ УРБАНІЗАЦІЙНИХ І РЕКРЕАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У СТРУКТУРІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ»	115
ЧОБАН Богдан, ДЖАМАН Ярослав	
«РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ КОМПЛЕКС ВЕЛИКОКУЧУРІВСЬКОЇ ТГ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ І РОЗВИТОК»	117
ШЕВЧУК Анжеліка	
«СУЧАСНИЙ СТАН ТА СТРУКТУРА ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКОЇ МТГ»	120
ЯКИМОВИЧ Вікторія, КРУЛЬ Галина	
«ОЦІНКА ТА ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ЯКОСТІ СЕРВІСУ В ГОТЕЛЯХ КАТЕГОРІЇ 4 ЗІРКИ (НА ПРИКЛАДІ ГОТЕЛЮ «АТРИУМ», СЛОВАЧЧИНА)» ...	123

КОНФЛІКТ УРБАНІЗАЦІЙНИХ І РЕКРЕАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У СТРУКТУРІ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ АГЛОМЕРАЦІЇ

Андрій ЧЕРНЮХ

аспірант кафедри географії України та регіоналістики
Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
cherniukh.andrii@chnu.edu.ua

Центри історичних міст в усьому світі перебувають під значним тиском через необхідність балансування між збереженням культурної спадщини та розвитком міського туризму [1]. Як відзначають науковці, збереження історичної спадщини в умовах модернізації міського ландшафту є глобальним викликом, оскільки новітні архітектурні форми часто «конфліктують» із автентичним середовищем [3]. Світова практика консервації міської спадщини в історичних центрах сучасних міст акцентує на важливості інтегрованого підходу, який дозволяє адаптувати стародавні структури до потреб сьогодення без втрати їхньої унікальності [2].

Питання сталого розвитку культурної спадщини та урбаністичного туризму розглядаються як засіб протидії надмірному навантаженню на туристичні дестинації, що актуально і для Чернівецької агломерації. Остання є динамічною геопросторовою системою з високою концентрацією історико-культурних і рекреаційних ресурсів, специфіка якої полягає у гострому протиріччі між збереженням цілісності унікального ландшафтно-архітектурного середовища (об'єкту ЮНЕСКО) та інтенсивною експансією урбанізаційних процесів. Сучасна трансформація агломерації супроводжується неконтрольованим розширенням житлових зон, посиленням техногенного тиску на приміські території та диспропорціями у розвитку транспортно-логістичного каркасу.

Демографічні зміни відзначаються концентрацією працездатного населення в ядрі агломерації, що зумовлює маятникову міграцію та зростання навантаження на радіально-кільцеву структуру доріг. Розвиток транспортної мережі, попри збільшення щільності, відстає від темпів автомобілізації, що призводить до порушення функціональної цілісності транспортного каркаса агломерації.

Сучасна забудова (житлові комплекси економ-класу радянського періоду та бізнес-класу (ЖК *Водограй*, *Київський*, *Віденський квартал*, *Кришталеве озеро*, *Аметист*, *Онікс*, *Chicago*, *UPTOWN*, *SKYLINE* та ін.) масштабні ТРЦ *Екватор*, *Depo't Center*, *Проспект*, *Майдан*, *Панорама*, *Вуковина Mall*) створює виражений архітектурний дисонанс із автентичним ландшафтом Чернівців. Процес «вторгнення» сучасних форм у панораму міста змінює сприйняття історичного ядра як цілісного ансамблю. Висотна забудова на периферії та в буферних зонах порушує візуальні коридори, орієнтовані на архітектурні домінанти (наприклад, Резиденцію митрополитів). Експансія торгово-розважальної

інфраструктури зміщує акценти з пізнавального туризму на споживчий, що девальвує унікальний дух місця історичного центру.

Неконтрольована урбанізація сформувала низку критичних «вузьких місць», які нівелюють туристичну привабливість території: відсутність паркінгів у центрі міста призводить до хаотичного захаращення історичних вулиць транспортом, що погіршує умови для пішохідних екскурсій; перевантаження інженерних мереж і застаріла транспортна логістика створюють бар'єри для мобільності туристів, збільшуючи час на переміщення між об'єктами показу; неконтрольоване зростання житлових масивів без відповідної рекреаційної інфраструктури створює надмірний тиск на існуючі громадські простори, знижуючи рівень комфорту перебування рекреантів у межах агломерації.

Ядром туристичного тяжіння Чернівецької агломерації залишається історико-архітектурний ансамбль середмістя, центральною дестинацією якого виступає Резиденція митрополитів Буковини і Далмації (об'єкт Світової спадщини ЮНЕСКО), що й формує композиційну вісь міста. Архітектурні ансамблі Театральної, Центральної площі і площі Філармонії, пішохідної вулиці О. Кобилянської утворюють цілісний культурний ландшафт, який володіє високим ступенем автентичності. Проте концентрація туристів виключно в межах історичного ядра створює ефект надмірного антропогенного тиску на обмежену територію, що вимагає децентралізації туристичних потоків у межах всієї агломерації.

Аналіз інфраструктурного забезпечення виявляє суттєву диспропорцію між якістю ресурсного потенціалу та рівнем сервісного супроводу. Відсутність авіасполучення та тупиковий характер залізничної гілки знижують транспортну доступність регіону для іноземних реципієнтів. Стан під'їзних шляхів до приміських зон рекреації залишається незадовільним. Спостерігається дефіцит мережевих готелів міжнародного стандарту та закладів розміщення середнього цінового сегмента (3-4 зірки) з достатнім номерним фондом для прийняття великих екскурсійних груп. Попри динамічний розвиток гастрономічного сектору та креативних індустрій (сувенірна продукція, локальні бренди), інфраструктура зосереджена переважно в радіусі 1-1,5 км від ратуші, що обмежує час перебування туриста в агломерації.

Отже, геопросторова структура агломерації дозволяє диверсифікувати туристичний продукт через розвиток *культурно-пізнавального туризму*, який передбачає поглиблення транскордонної співпраці; *медичного й оздоровчого туризму* на базі використання бальнеологічних ресурсів приміської зони та потенціалу лікувальних установ міста для формування кластера медичних послуг; *гастрономічного туризму*, який враховує різноманіття регіону через створення гастро-турів, що поєднують міські кав'ярні та замські етно-комплекси, стимулюючи розвиток сільських громад агломерації.

Список використаних джерел:

1. García-Hernández, M., de la Calle-Vaquero, M., & Yubero, C. (2017). Cultural Heritage and Urban Tourism: Historic City Centres under Pressure. *Sustainability* 2017, 9, 1346. DOI: [10.3390/su9081346](https://doi.org/10.3390/su9081346)
2. Hmood, K. F. (2022). Conservation of urban heritage in historical centres of contemporary cities. *Islamic Heritage Architecture IV*, 211, 3-15. DOI: [10.2495/IHA220011](https://doi.org/10.2495/IHA220011)
3. Znumashova, G. (2025). Problems of the preservation of historical heritage in the context of urban landscape modernisation. *Architectural Studies*, 11(2), 84-96. DOI: [10.56318/as/2.2025.84](https://doi.org/10.56318/as/2.2025.84)

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИЙ КОМПЛЕКС ВЕЛИКОКУЧУРІВСЬКОЇ ТГ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ: ПРОСТОРОВА ОРГАНІЗАЦІЯ І РОЗВИТОК

Богдан ЧОБАН

Студент 302 групи

Спеціальності 106 «Географія»

ОП «Регіональний розвиток і просторове планування»

кафедри географії України та регіоналістики

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

choban.bohdan@chnu.edu.ua

Ярослав ДЖАМАН

кандидат географічних наук, доцент,

асистент кафедри географії України та регіоналістики

Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

y.dzhaman@chnu.edu.ua

Теоретичні аспекти просторової організації туристично-рекреаційної діяльності

Процес просторової організації починається з туристичного районування, яке є одним із ключових завдань сучасної географії туризму. Як зазначає І. В. Литвиненко [1], виділення таксономічних одиниць значно спрощує систематизацію статистичних даних та звітів, що, у свою чергу, дозволяє з максимальною ефективністю використовувати потенціал конкретних територій для відпочинку населення.

З правової та економічної точок зору, туристичне районування базується на поділі територій за спільними або відмінними ознаками. Згідно з працями П. О. Масляка [3], основною метою цього процесу є подальше влаштування найбільш доцільної та дозволеної рекреаційної діяльності. Виявлення територіальної диференціації та інтеграції географічної оболонки дозволяє не лише структурувати простір, а й оптимізувати взаємодію між суспільством та природою у межах виділених таксонів.

Важливою формою практичної організації рекреаційного простору є територіально-рекреаційний комплекс (ТРК), у межах якого теоретичні засади районування реалізуються через конкретні види господарської діяльності. За

Наукове видання

**«Географія, картографія, географічна освіта:
історія, методологія, практика»**

*Матеріали міжнародної науково-практичної конференції студентів,
аспірантів та молодих вчених присвяченій 35-й річниці
Незалежності України, 30-й річниці Конституції України
та сучасним викликам просторового розвитку
й територіального планування*

(м. Чернівці, 15-16 травня 2026 р.)

Технічний редактор
та дизайн обкладинки

Кудрінська О.М.

Підписано до друку 24.09.2026. Формат. 60x84/16
Папір офсетний. Друк цифровий.
Умов.-друк. арк. 17,7. Обл.-вид. арк. 19,1 . Зам. 3-022.
Видавництво та друкарня Чернівецького національного університету
імені Юрія Федьковича
58002, м. Чернівці, вул. Коцюбинського, 2
e-mail: ruta@chnu.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК №891 від 08.04.2002 р.